

Delårsrapport

januari-augusti 2021

Antagen av förbundsstyrelsen 2021-09-24

Norra Västmanlands
SAMORDNINGSFÖRBUND

1. Om förbundet – verksamhetsidé, vision och ändamål

Norra Västmanlands Samordningsförbund ska stödja insatser för människor (16-64 år) i utanförskap till god hälsa och förvärvsarbete och därmed bidra till ett socialt hållbart och jämställt samhälle. Samordningsförbundet utgör en möjlighet och en plattform för att utveckla samverkan mellan statens, hälso- och sjukvårdens och kommunerna rehabiliteringsarbete.

Norra Västmanlands Samordningsförbund är ett förbund för finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet. Förbundets medlemmar är Fagersta kommun, Hallstahammars kommun, Norbergs kommun, Sala kommun, Skinnskattebergs kommun, Surahammars kommun, Region Västmanland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Förbundets ändamål anges i lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) samt förbundsordningen § 5:

"... Förbundets ändamål är att genom finansiell samordning underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning. Förbundet ska också arbeta för en effektiv användning av gemensamma resurser och främja en positiv utveckling av verksamheten..."

Rehabiliteringsansvaret är uppdelat på flera myndigheter där varje aktör bedriver insatser utifrån eget uppdrag och ansvar. Samtidigt är de olika aktörernas insatser beroende av varandra för att en väl fungerande rehabilitering ska komma till stånd för den enskilde. Det kan vara särskilt utmanande att stödja människor som har en kombination av medicinska, psykiska, sociala och/ eller arbetsmarknadsrelaterade svårigheter. För att hjälpa dessa personer är det nödvändigt att aktörerna samordnar sina insatser och ger ett samlat stöd. Förbundets uppgift är att på olika sätt stödja utvecklingen av denna samordning.

De insatser som Samordningsförbundet stödjer ska ytterst inrikta sig mot personer i förvärvsaktiv ålder (16-64 år) som har, eller riskerar, behov av samordnad rehabilitering. Syftet är att dessa personer ska återfå eller förbättra sina möjligheter till god hälsa och egen försörjning. Insatserna som stöds av förbundet är såväl på individnivå (samordnade individinsatser) som på strategisk nivå (till exempel myndighetsgemensamma utbildningar, konferenser och andra mötesplatser).

2. Förbundsstyrelsen och ägarna

2.1. Styrelsens sammansättning

Ordinarie	Ersättare	Utsedd av
Lena Eldståhl, Ordförande	Kristina Hellman	Fagersta kommun
Helena Norrby, Vice ordförande	Linnea Landerstedt (t o m februari) Hans-Eric Johansson (fr o m mars)	Region Västmanland
Daniel Dahlin	Karin Hurtig	Norbergs kommun
Ingvor Regnemer	Anders Johannesson	Hallstahammars kommun
Elisabet Pettersson	Camilla Runerås	Sala kommun
Roger Ingvarsson	Elisabeth Åberg	Skinnskattebergs kommun
Inge Larsson	Cecilia Östergren (t o m juni) Kent Pettersson (fr o m augusti)	Surahammars kommun
Britt-Mari Enholm Gahnström	Oskar Söderberg (t o m april) Anne-Charlotte Silvano (fr o m maj)	Arbetsförmedlingen
Camilla Morsing	Maria Borg	Försäkringskassan

2.2. Styrelsens arbete

Styrelsen har under perioden haft 4 protokollförda möten där, bland annat, följande beslut har tagits:

- Att, tillsammans med övriga samordningsförbund i länet, finansiera en förstudie om förutsättningar för Fontänhus i Västmanland (51 tkr).
- Att godkänna förbundets årsredovisning 2020 samt årsrapporten från de fyra Samordningsteam som samordningsförbundet finansierat.
- Att godkänna rapporten från internrevisorerna, vilka har granskat att rutiner och dokumentation följts gällande rekvisering av beslutade medel för Samordningsteam. Granskningen har inte givit några oklarheter.
- Att se över bokförings- och bokslutsrutiner samt ekonomisystem i enlighet med revisorernas förslag efter revision 2020.
- Att medfinansiera föreläsningar om psykisk hälsa under Tillsammansveckan 2021 (15 tkr).
- Att finansiera en brukarrevision vid Samordningsteam Surahammar. (65 tkr) Efter genomförd revision ska förbundet ta ställning till om brukarrevisioner kan vara en del av förbundets framtida utvärderingsstrategi av individriktade samverkaninsatser.

- Att delfinansiera ett metodutvecklingsprojekt i samverkan *Steget vidare* för unga i Fagersta som varken arbetar eller studerar. (50 tkr)
- Att anta en policy om att alla individinsatser som finansieras av förbundet ska arbeta systematiskt för tidig upptäckt av våld i nära relation.
- Att medverka till en i ESF-ansökan om kompetensutveckling (PO1) med Samordningsförbundet Centrala Östergötland som projektägare. Medfinansiering i form av kursdeltagares arbetstid.

Ordförande Lena Eldståhl deltog i april i årsmötet för Nationella nätverket för Samordningsförbund (NNS). Den nationella Finsamkonferensen ställdes in även i år pga Coronapandemin. Ordförande har, tillsammans med förbundschefen, gått en 4 dagars utbildning i Jämställdhet Genus och Ledarskap (JGL).

Länspresidiet (ordförande och vice ordförande för de tre samordningsförbunden i länet) har haft två möten där länsgemensamma aktiviteter har planerats och följts upp:

- Utifrån inriktningsbeslutet vid det länsgemensamma medlemssamrådet i december 2020 har länspresidiet fått mandat att styra över länsgemensamma resurser i form av 40 % av arbetstiden för förbundets tjänstepersoner, samt den länsgemensamma "potten" som för 2021 är 625 tkr. Länspresidiet ska, utifrån ovanstående mandat, ta fram förslag till arbetsordning och också möjliga steg mot ett framtida länsförbund i Västmanland. Detta ska under hösten presenteras i de lokala styrelserna och vid kommande länsgemensamma medlemssamråd i december 2021.
- Pågående länsgemensamma aktiviteter:
 - Förstudie om förutsättningar för Fontänhus i Västmanland. Pågår under mars – september via projektledare Lena Bergqvist.
 - Lansering av nya digitala Grönkvist. Handledarutbildning planeras under hösten
 - Planering av nätverksträff lösningsfokus samt Lösningsfokuskonferens hösten -21
 - Insatskatalogen – uppföljning av användningen av Insatskatalogen via en enkät. Efter sammanställningen kan respektive förbund ta ställning till om finansiering ska fortsätta.
 - Planering av ny mobilanpassad hemsida (Samordningsförbundens gemensamma portal)
 - Samordningsförbunden medverkar i Regionens kompetensråd och i Länsstyrelsens beredningsgrupper Integration och Jämställdhet. En av förbundscheferna representerar de tre förbunden i respektive grupp.
 - Länsstyrelsen har sänt ut en remiss angående Västmanlands integrationsstrategi 2021-2026, vilken samordningsförbunden i Västmanland besvarar gemensamt.

2.3. Huvudmännen - förbundsmedlemmarna

Lokalt medlemssamråd i april

I april bjöd förbundsstyrelsen in till ett lokalt digitalt ägarmöte. Vid mötet redovisades förbundets verksamhet och resultat för 2020. En diskussion fördes om prioriteringar 2022. 2021 har förbundet budgeterat för att ca 90 % av förbundets medel ska användas till individinsatser och ca 10 % till strukturförverkande insatser. Medlemssamrådet förordade fortsatt prioritering av individinsatser, men att det även ska finnas utrymme för strukturella insatser såsom kompetensutveckling och metodutveckling i samverkan. Medlemsmötet önskar också se kommande samverkansinsatser för unga med psykisk ohälsa.

Medlemsinsatsen 2022 diskuterades. Enligt Finsamlagen ska finansieringen av samordningsförbund fördelas med 50 % från staten (Af och Fk), 25 % från Regionen och 25 % gemensamt från kommunerna. Förbundsstyrelsen föreslog oförändrad medlemsinsats kommande år, dvs 7 046 tkr. Några av kommunernas ägarrepresentanter kunde dock tänka sig att höja insatsen, då varje kommunkrona genererar ytterligare tre kronor från staten och Regionen. Senast sista augusti behöver Samordningsförbundet meddela Försäkringskassan vilket belopp som förbundet vill äska om för kommande år. Medlemssamrådet önskade att förbundsstyrelsen skulle presentera två alternativa förslag – dels ett oförändrat medlemsbidrag 2022 och dels ett höjt medlemsbidrag, samt vilka möjligheter och konsekvenser respektive förslag kan innebära.

3. Uppföljning av mål och aktiviteter i verksamhetsplan 2021

Det övergripande målet för den finansiella samordningen är att fler medborgare, via myndighetssamverkan, ska uppnå eller förbättra sin förmåga och sina möjligheter att förvärvsarbeta eller studera. Förbundsstyrelsen har identifierat och formulerat fyra mål- och verksamhetsområden för såväl individinsatser som struktupåverkande insatser. Dessa är långsiktiga och strategiska mål för styrelsens arbete.

3.1. Målområde identifiera – Att kartlägga behov av samverkan

Insatser som förbundet finansierar ska bygga på gemensamma analyser av hur de lokala behoven av samverkan ser ut, men också med ett länsperspektiv. Det kan vara behov av individinsatser, struktupåverkande eller förebyggande insatser.

Genomförda aktiviteter januari-augusti 2021:

- 3 möten med Utvecklingsrådet (parternas chefsgrupp) där rådet bland annat har arbetat med att ta fram relevant och gemensam statistik om utanförskap i förbundets geografiska område. Syftet är att gemensamt kunna analysera och bedöma vilka behov av individsamverkan som finns och var behoven är som störst.
- Förbundschefen och respektive förbundsmedlems styrelseledamot har fört samtal med ledningen i Hallstahammars, Skinnskattebergs, Norbergs och Sala kommun. Samtalen har handlat om vilka behov av samordning av rehabilitering och/eller hälsoarbete kommunen ser samt på vilket sätt samordningsförbundet kan vara ett stöd.
- Två utvecklingsdagar för insatspersonal och styrgrupper för de fyra samordningsteam som parterna driver med finansiering från förbundet. Syftet har varit att dela kunskap och erfarenheter mellan insatserna men också att skapa samsyn om behov hos målgrupper och hur insatserna kan vidareutvecklas för att göra största möjliga nytta.
- Medverkan i de lokala ledningsgrupperna för samverkan – psykisk hälsa – norra länet (Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg) samt i Sala.
- Återkommande möten med övriga Samordningsförbund i länet för att tillsammans utveckla samverkan i länet.

Verksamheten bedöms ligga i fas med att uppfylla verksamhetsplanens aktiviteter för målområdet "Identifiera".

3.2. Målområde förebygga – Att utveckla insatser som förhindrar långvarigt utanförskap (arbetslöshet, sjukskrivning, försörjningsstöd)

Förbundet vill stödja förebyggande och hälsofrämjande insatser för personer som löper stor risk att hamna i utanförskap. Personer som lever i relationer där våld förekommer utgör en riskgrupp för utanförskap. Därför vill samordningsförbundet medverka till kunskapsspridning om våld, men också till att utveckla arbetssätt för att tidigare upptäcka våld.

Elever i högstadiet, gymnasiet och kommunal vuxenutbildning som, av olika skäl, har svårt att klara skolan utgör också en riskgrupp för framtida utanförskap. Därför är skola/utbildning en samverkansarena där strukturpåverkande insatser kan och bör utvecklas.

Genomförda aktiviteter januari-augusti 2021:

- Löpande processtöd i utvecklingsarbetet i och runt de fyra Samordningsteam som parterna driver med finansiering från förbundet. Samordningsteamerna har kommit olika långt i arbetet med att ställa systematiska frågor om våld till samtliga deltagare. Syftet är att tidigare upptäcka våld i nära relationer samt att sprida kunskap om sambandet mellan våld och ohälsa. Samordningsteamerna har också arbetat med att etablera samarbete med kommunernas Socialtjänst för att vid behov kunna lotsa deltagare till adekvat stöd.
- Förbundet har deltagit i en arbetsgrupp som, på initiativ från Fagersta kommun, har planerat en arbetslivsinriktad samverkansinsats för unga som slutat gymnasiet 2020 och 2021 utan fullständiga betyg.
- Personal på kommunernas högstadie-, gymnasie- och vuxenutbildningar har erbjudits att delta i kompetensutvecklingsinsatser i lösningsfokuserat arbetssätt.
- Tillsammans med de övriga Samordningsförbunden i länet har en förstudie om Fontänhus i Västmanland initierats och finansierats. Fontänhus är en modell för psykosocial arbetsinriktad rehabilitering för personer som lever med psykisk ohälsa på vägen till återhämtning. Förstudien ska belysa om det finns behov och förutsättningar för Fontänhus i Västmanland. Den startades i mars 2021 och ska redovisas i september 2021.

Verksamheten bedöms ligga i fas med att uppfylla verksamhetsplanens aktiviteter för målområdet "Förebygga".

3.3. Stimulera – Att utveckla samverkansstrukturer inom området samordnad rehabilitering

En viktig förutsättning för att myndigheter ska kunna ge ett gemensamt och samlat stöd som är till nytta för klienter/klientgrupper är att de har god kännedom om och är öppna för att lyssna på vad klienterna själva anser sig behöva. I en fungerande samverkanskultur betonas partnerskap, nätverk och jämlika relationer, vilket märks genom att myndigheterna har kunskap, tillit och respekt för varandras uppdrag, förutsättningar och regelverk samt respekt för varandras kompetens. För framgångsrik samverkan behövs strukturer som möjliggör att parterna träffas regelbundet både på strategisk och operativ nivå.

Förbundet ska fungera som lärande organisation och ska via olika mötesplatser bidra till ökad kompetens inom samverkansområdet. Gemensam kompetensutveckling är därmed en viktig hörnsten.

Alla de insatser som Samordningsförbundet finansierar och på annat sätt stödjer, oavsett om det handlar om operativa individinsatser eller strukturella insatser, ska ytterst göra skillnad för den enskilde.

Insatser för individer ska utgå från den enskildes behov och ska leda närmare egen försörjning. Individens delaktighet skall alltid eftersträvas. Eftersom våra parter har i uppdrag att arbeta för jämställdhet ska det även genomsyra Samordningsförbundets insatser.

Genomförda aktiviteter 2021:

- Tre "Dejt med en verkSAMhet" där verksamheter och myndighetsföreträdare ges möjlighet att mötas för utbyte av kunskap om respektive myndighets uppdrag, förutsättningar, verktyg/metoder samt behov av samverkan.
Genomförda dejter: Fråga om våld, Samordningsteam Surahammar och Hälsocenter.
- En grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt – 6 halvdagar
- Enkätundersökning om användningen av det digitala sökverktyget "Insatskatalogen" som de tre samordningsförbunden i länet finansierar.

Verksamheten bedöms ligga i fas med att uppfylla verksamhetsplanens aktiviteter för målområdet "Stimulera".

3.4. Finansiera – Att stödja myndigheternas vidareutveckling av arbetssätt och metoder i samverkan

Insatser där myndigheterna samverkar kan hel- eller delfinansieras av Samordningsförbundet, och finansieringen avser såväl individinsatser, i form av Samordningsteam, men också strukturlärande insatser såsom gemensamma kompetensutvecklingsinsatser och mötesplatser för samverkan.

Förbundet har, i enlighet med verksamhetsplan och budget 2021, lagt den allra största delen av resurserna på individinsatser. Syftet med samordnade individinsatser som finansieras via förbundet är i första hand att vara "experimentverkstad" och prova och utveckla arbetsmodeller inom samverkansområdet. De ska stödja de personer som står längst från arbetsmarknaden och egen försörjning, men där individen bedöms kunna utveckla sin förmåga och sina förutsättningar att komma närmare egen försörjning. Insatserna ska kunna påvisa att deltagarna gör stegförflyttningar mot ökad hälsa och egen försörjning. Psykiatri Region Västmanland har haft svårigheter att bemanna samordningsteam enligt den överenskomna planeringen. En kurator arbetar i två av samordningsteam sedan i februari. Insatspersonalen och styrgrupperna för samordningsteam bedömer att det finns ett stort behov av psykiatriresurs kopplat till samtliga samordningsteam och att detta gör stor skillnad för deltagarna. Resultat från Samordningsteamens arbete redovisas nedan.

Kompetensutvecklingsinsatser och mötesplatser har hittills utgjorts av grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt, Dejt med en verkSAMhet, digitalisering av Grönkvist, medverkan i ledningsgrupper för psykisk hälsa, möten med parternas chefsgrupp (NVSam Utvecklingsråd).

Verksamheten bedöms ligga i fas med att uppfylla verksamhetsplanens aktiviteter för målområdet "Finansiera".

4. Resultat från individinsatser - Samordningsteam

Statistikuppgifterna som presenteras nedan är hämtade ur SUS - Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Under årets första 8 månader har totalt 104 deltagare fått stöd från de fyra samordningsteamerna (60 % kvinnor och 40 % män), varav 39 nya deltagare. Samordningsteamerna har hittills i år haft fler deltagare jämfört med året innan, trots pandemin.

ANTAL DELTAGARE PER KOMMUN (Folkbokföringskommun)	ANTAL (2021)	ANTAL (föregående år 2020)
Fagersta	18	18
Hallstahammar	19	20
Norberg	7	4
Sala	36	37
Skinnskatteberg	6	3
Surahammar	18	17
TOTALT ANTAL	104	99

DELTAGARES FÖRSÖRJNING VID INSKRIVNING (nya deltagare jan-aug 2021)	ANDEL av kvinnor	ANDEL av män
Försörjningsstöd	29 %	47 %
Aktivitetsersättning	17 %	13 %
Sjukpenning/Rehabpenning	29 %	20 %
Aktivitetsstöd	13 %	7 %
Arbetslöshetsersättning (a-kassa)	-	7 %
Ingen offentlig försörjning	13 %	7 %

TID I OFFENTLIG FÖRSÖRJNING VID INSKRIVNING (nya deltagare jan-aug 2021)	ANDEL av kvinnor	ANDEL av män
1 - 3 år	45%	33%
4 - 6 år	23%	54%
7 - 9 år	14%	7%
Mer än 9 år	18%	7%

Under årets första 8 månader har 34 personer avslutat sitt deltagande i Samordningsteamens verksamhet.

AVSLUTSANLEDNING	ANTAL	ANDEL (%)
Arbete	6	18 %
Studier	4	12 %
Fortsatt rehabilitering i ordinarie verksamhet	14	41 %
Sjukdom/hälsoläget medger inte fortsatt deltagande i nuläget	10	29 %
Flytt	0	0 %
Föräldraledighet	0	0 %
TOTALT ANTAL	34	

Av de deltagare som har avslutat insatsen under årets första 8 månader har totalt 71 % gjort sådana stegförflyttningar att de kunna gå vidare till arbete, studier eller fortsatt rehabilitering utan behov av samordnat stöd via Samordningsteamet.

Den pågående Coronapandemin har fortsatt påverka förutsättningarna för Samordningsteamens arbete. Insatspersonalen har, tillsammans med deltagarna, varit kreativa i att kunna ställa om verksamheten. En hel del av det coachande arbetet har skett via telefon, videomöten och mailkonversationer. Många aktiviteter har också flyttat utomhus. Det har varit svårt att hitta arbetsträningsplatser. Det är trots detta imponerande att så många deltagare har gjort tydliga och aktiva stegförflyttningar närmare egen försörjning och förbättrad hälsa.

5. Planerade aktiviteter hösten 2021

Lokala aktiviteter i norra länet

- Fortsatt stöd (ekonomiskt och processinriktat) till samordningsteamens styr- och personalgrupper
- Grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt (digital)
- "Dejt med en verkSAMhet" – minst 3 träffar
- Fortsatt arbete med projekt Stoppa Våldet – om att ställa frågor om våld till samtliga deltagare i alla fyra samordningsteam, samt att sprida erfarenheter från projektet
- Mätning Indikatorer för finansiell samordning *Hur vet vi att vi blir bättre?*
- Två möten med Utvecklingsrådet (parternas chefsgrupp)
- Stöd till samverkans- och metodutvecklingsprojekt *Steget vidare* för Fagersta-ungdomar som avslutat gymnasiet utan fullständiga betyg.
- Personalutbildning – Basal hälsoinformation för utrikesfödda (i samarbete med Hälsocenter Region Västmanland)
- Strategidagar förbundsstyrelsen

Länsgemensamma aktiviteter

- Fortsatta möten med länspresidiet (presidierna för de tre samordningsförbunden i länet) med fokus på länsgemensamma insatser och utökad länssamverkan
- Handledarutbildning med certifiering i det nya och digitaliserade Grönkvist-programmet (verktyg för att få koll på privatekonomi och för minskad ekonomisk stress)
- Slutredovisning av förstudien om förutsättningar för Fontänhus i Västmanland
- Medverkan i en myndighetsgemensam informationsdag om sökbara fondmedel (i samarbete med Länsstyrelsen, ESF-rådet Östra Mellansverige, Migrationsverket och Tillväxtverket)
- Medverkan i Kompetensrådet (Region Västmanland)
- Medverkan i beredningsgruppen för Jämställdhetsrådet (Länsstyrelsen)
- Medverkan i beredningsgruppen för Integrationsrådet (Länsstyrelsen)
- Konferens Lösningsfokuserade ledtrådar i Västerås – 2 dagar
- Omvärldsbevakning, bland annat via chefsnätverk för Samordningsförbund

6. Ekonomiskt utfall per 31 augusti samt prognos för helår 2021

(tkr)	Årsbudget 2021	Utfall 21-08-31	Prognos helår	Avvikelse från budget
<i>Medel från huvudmännen</i>	7 046	5 284 ¹	7 046	0
<i>Styrelse</i>	-424	-197	-416	8
<i>Gemensam administration</i>	-713	-348	-703	10
<i>Leasingbil</i>	-72	-46	-74	-2
<i>Processtöd samverkansinsatser</i>	-417	-255	-463	-46
<i>Finansiering av individinriktade insatser</i>				
- Samordningsteam FNS	-1 457	-651 ²	-1 447	10
- Samordningsteam Hallstahammar	-1 060	-490 ³	-1 060	0
- Samordningsteam Sala	-1 590	-707 ⁴	-1 524	66
- Samordningsteam Surahammar	-958	-472 ⁵	-958	0
- Kurator Samordningsteam	-235	71 ⁶	-175	60
<i>Utbildningsinsatser</i>				
- Länsgemensamma aktiviteter	-125	-15	-125	0
- Grundutbildning lösningsfokus	0	0	0	0
- Vidareutbildning lösningsfokus	0	0	0	0
- Andra utbildningsinsatser	-80	0	-50	30
- Lösningsfokus och samverkan – webportal/utbildning	-2	0	0	2
<i>Insatskatalogen</i>	-75	-28	-72	3
<i>Utvärderingsinsatser</i>	-100	-10	-50	50
SUMMA	-353	-1 989	-182	171

¹ Medel från huvudmännen t. o m. kvartal 3

² Fagersta kommun rekviderat medel till samordningsteamet januari - juni

³ Hallstahammars kommun rekviderat medel till samordningsteamet januari - juni

⁴ Sala kommun rekviderat medel till samordningsteamet januari - juni

⁵ Surahammars kommun rekviderat medel till samordningsteamet januari - juni

⁶ Region Västmanland rekviderat medel för psykiatripersonal januari - juni

Övriga kommentarer:

Samordningsförbundet hade vid utgången av 2020 ett eget kapital om 1 099 tkr. Inför 2021 har förbundet budgeterat för att använda 353 tkr av det egna kapitalet. Helårsprognosen pekar på ett uttag av 182 tkr, och därmed ett eget kapital på ca 1 281 tkr vid kommande årsskifte. Förbundets egna kapital är då i nivå med rekommendationen från Nationella Rådet, dvs inte högre än 20 % av årets medelstilldelning.